

שם הכלי: שאלון מעורבות הורית

פותח בשנת: 1996, על ידי: Baker, Blacher & Pfeiffer (1996)

תורגם לעברית בשנת: 2004, על ידי: הויזמן (2004).

תורגם לערבית בשנת: 2009, על ידי: משרקי (2009)

1	מטרת הכלי	לבדוק מאפיינים של מעורבות הורים בהתייחס לצאצא לאחר שהושם במסגרת חוץ-ביתית.
2	סוג כלי המחקר	שאלון
3	אוכלוסיית היעד	הורים לילדים עם פיגור שכלי
4	אופי הדיווח	דיווח עצמי
5	מבנה הכלי	מורכב משלושה מדדים: 1. מעורבות מחשבתית (9 פריטים) - כוללת מחשבות אודות הבן/בת וההשמה, תכניה ותכיפות. 2. מעורבות רגשית (4 פריטים) - כוללת דיווח על מידת ה- detachment לילד ותחושות אשמה, אם קיימות. 3. מעורבות התנהגותית (11 פריטים) - המתייחסת למאפייני פעולות שעושה ההורה המצביעות על רמת מעורבות כדוגמת ביקורים במסגרת, ביקורי הילד בבית המשפחה, תדירות שיחות טלפון עם הילד ועם אנשי צוות במסגרת.
6	סוג סולם המדידה	רוב השאלון הינם פריטי דירוג/בחירה בסולם 1-5
7	סוג הפריטים בכלי	פריטי דירוג ופריטי בחירה
8	אורך הכלי	24 פריטים
9	מהימנות	מפתחי השאלון דיווחו על מקדמי אלפא של קרונברך הבאים: מעורבות מחשבתית: 0.77, מעורבות רגשית: 0.80, מעורבות התנהגותית: 0.56. במחקר של משרקי (2009) דווחו מקדמי אלפא של קרונברך הבאים: מעורבות מחשבתית: 0.80, מעורבות רגשית: 0.77, מעורבות התנהגותית: 0.87.
10	תקיפות	לא צויינה

רשימת מחקרי קרן של"ם אשר עשו שימוש בכלי:

מק"ט	שם המחקר
566	הלא משרקי (2009). מעורבות אמהות ערביות עם צאצאיהן הלוקים בפיגור שכלי לאחר השמה חוץ-ביתית. אונ' חיפה. תואר שני. מנחה: פרופ' אריק רימרמן.

שאלון מעורבות הורית

Baker, Blacher, & Pfeiffer (1996)

א. מאפייני הקשר עם הבן/בת

נא הערכי את התדירות בה מתרחשות הפעולות הבאות (בסולם 0-5)

0	1	2	3	4	5	
לא רלוונטי	רק במצבים מיוחדים	רק בחגים	פעם בחודש	מספר פעמים בחודש	כל שבוע	
0	1	2	3	4	5	מגיע לביקור / שהייה בבית _____
0	1	2	3	4	5	אני מגיעה לביקור במסגרת בה _____ נמצא
0	1	2	3	4	5	אני מטלפן/ת למסגרת על מנת לשוחח עם _____
0	1	2	3	4	5	בני משפחה אחרים מגיעים לבקר את _____ במסגרת (אחים ואחיות סבא וסבתא וכו')

באיזו תדירות את/ה משתתף/ת בכל אחת מהפעילויות הבאות בקשר ל _____ ?

0	1	2	3	4	5	
לא רלוונטי	לעתים רחוקות מאד	לעיתים רחוקות	מידי פעם	לעתים קרובות	לעתים קרובות מאוד	
0	1	2	3	4	5	שיחה עם איש צוות במסגרת

0	1	2	3	4	5	שותפות בתכנון ובניית תוכניות ל "קידום אישי" וטיפול _____
0	1	2	3	4	5	שותפות בקבלת החלטות הנוגעות _____
0	1	2	3	4	5	פעילות בועד הורים
0	1	2	3	4	5	שותפות בארגון אירועים ומסיבות במסגרת
0	1	2	3	4	5	פנייה להנהלת המסגרת וצוותה ברעיונות לשיפור, שינוי וכו'
0	1	2	3	4	5	קניית מתנות ל בעת ביקור בבית/במסגרת _____

ב. תחושות כלפי ה/בן/בת

לפניך 4 שאלות אודות הקשר שלך עם _____

1) האם הקשר שלך כיום עם _____ הוא :

1. קשר רגשי רופף מאוד
2. קשר רגשי רופף
3. קשר רגשי סביר
4. קשר רגשי קרוב
5. קשר רגשי קרוב מאוד

2) נסה לתאר את הקשר שלך עם _____ לפני ההשמה במעון :

1. קשר רגשי רופף מאוד
2. קשר רגשי רופף
3. קשר רגשי סביר
4. קשר רגשי קרוב
5. קשר רגשי קרוב מאוד

3) עד כמה ההשמה מעוררת אצלך תחושות אשמה ?

1. אינני חש/ה אשמה
2. חש/ה אשמה לעתים רחוקות
3. חש/ה אשמה לעתים קרובות
4. חש/ה אשמה מדי יום
5. חש/ה אשמה כל הזמן

4) עד כמה את/ה חש/ה שינוי בתחושת האשמה מאז ההשמה ?

1. לא חש/ה אשמה כלל
2. חש/ה משמעותית פחות אשמה
3. חש/ה אשמה באותה מידה
4. חש/ה מעט יותר אשמה כעת
5. חש/ה משמעותית יותר אשמה כעת

ג. מחשבות אודות הבן/בת

לגבי הפעולות היומיומית הבאות הערך/י את התדירות בה הן מתרחשות (0-5).

0	1	2	3	4	5	
לא רלוונטי	לעיתים רחוקות	פעם בחודש	פעם בשבוע	מספר פעמים בשבוע	כל יום	
0	1	2	3	4	5	אני חושב/ת על _____
0	1	2	3	4	5	אני מדבר/ת על _____ עם בני המשפחה
0	1	2	3	4	5	אני מדבר/ת על _____ עם אחרים (חברים, שכנים וכו')
0	1	2	3	4	5	אני חושב על האפשרות ש _____ יחזור למגורים בבית
0	1	2	3	4	5	אני חושב/ת על האפשרות ש _____ יעבור למסגרת אחרת

1	2	3	4	5	
במידה רבה יותר	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	במידה ביותר	
1	2	3	4	5	באיזו מידה את/ה רואה בהשמה של הילד מצב קבוע ?

במידה ויוצע לך לקלוט מחדש את _____ לביתך, האם תיעתר להצעה :

1. כן

2. לא

אני מתעתד לקלוט מחדש את _____ בביתנו לכשהמצב יאפשר זאת :

1. כן

2. לא

במידה ותעלה בעתיד אפשרות חזרתו של _____ הביתה, האם אתה צופה

1. שהמצב בבית יהיה בלתי אפשרי

2. שהמצב בבית ישתנה לרעה

3. שהמצב בבית לא ישתנה

4. שהמצב בבית ישתנה לטובה

5. שהמצב בבית ישתנה באופן ניכר לטובה

ملحق رقم 10 : استمارة مدى مشاركة الاهل

أ. طبيعة العلاقة مع الابن/ه

الرجاء درج تكرار الفعاليات التالية (في سلم من 0-5)

0	1	2	3	4	5	
غير ملائم	في حالات خاصة فقط	فقط بالاعيد	مرة في الشهر	عدة مرات في الشهر	كل اسبوع	
0	1	2	3	4	5	يأتي لزيارة / مكوث في البيت
0	1	2	3	4	5	انا ازور المؤسسة المتواجد فيها
0	1	2	3	4	5	انا اتصل مع المؤسسة للتحدث مع
0	1	2	3	4	5	افراد عائلة اخرون يأتون لزيارة في المؤسسة (اخوة واخوات, جد جده, الخ,)

لاي درجة تشترك/ين في كل واحدة من الفعاليات التالية بخصوص _____ ?

0	1	2	3	4	5	
غير ملائم	في احيان متباعدة جدا	في احيان متباعدة	احيانا	في احيان متقاربة	في احيان متقاربة جدا	
0	1	2	3	4	5	محادثة مع احد افراد الطاقم في المؤسسة

0	1	2	3	4	5	المشاركة بتخطيط وبناء برامج لـ «تطوير الذات» ورعاية _____
0	1	2	3	4	5	المشاركة باتخاذ القرارات التي تخص _____
0	1	2	3	4	5	نشاطات في لجنة اولياء الامور
0	1	2	3	4	5	الاشترك بتنظيم مناسبات وحفلات في المؤسسة
0	1	2	3	4	5	التوجه لادارة المؤسسة وطاقتها باقتراحات للتحسين, التغيير, الخ
0	1	2	3	4	5	شراء الهدايا لـ _____ عند زيارة المؤسسة/البيت

ب . المشاعر تجاه الابن/ه

امامك 4 اسئلته بخصوص علاقتك مع _____

1) هل علاقتك اليوم مع _____ هي :

1. علاقة عاطفية ضعيفة جدا
2. علاقة عاطفية ضعيفة
3. علاقة عاطفية معقولة
4. علاقة عاطفية حميمة
5. علاقة عاطفية حميمة جدا

(2) حاول وصف علاقتك مع _____ قبل ادخاله الى المؤسسة :

1. علاقة عاطفية ضعيفة جدا
2. علاقة عاطفية ضعيفة
3. علاقة عاطفية معقولة
4. علاقة عاطفية حميمة
5. علاقة عاطفية حميمة جدا

(3) الى أي مدى ادخال ابنك/تك الى مؤسسة ولد عندك الشعور بالذنب ؟

1. لا اشعر بالذنب
2. اشعر بالذنب في احيان متباعدة
3. اشعر بالذنب في احيان متقاربة
4. اشعر بالذنب يوميا
5. اشعر بالذنب كل الوقت

(4) الى أي مدى تشعر/ين بتغير شعورك بالذنب منذ الادخال الى المؤسسة ؟

1. لا اشعر بالذنب ابدا
2. الشعور بالذنب اقل بكثير
3. اشعر بالذنب بنفس النسبة
4. الآن اشعر بالذنب اكثر قليلا
5. الآن اشعر بالذنب اكثر بكثير

ج . الأفكار تجاه الابن/ه

قيّم/ي درجة حصول الفعاليات اليومية التالية (5-0) .

0	1	2	3	4	5	
غير ملائم	في احيان متباعدة	مرة في الشهر	مرة في الاسبوع	عدة مرات في الاسبوع	كل يوم	
0	1	2	3	4	5	انا افكر ب _____
0	1	2	3	4	5	انا اتكلم عن _____ مع افراد العائلة
0	1	2	3	4	5	انا اتكلم عن _____ مع الاخرين (اصدقاء, جيران, الخ)
						انا افكر بإمكانية ان _____ يعود للعيش في البيت
0	1	2	3	4	5	انا افكر بإمكانية نقل _____ لمؤسسة اخرى

1	2	3	4	5	
بنسبة كبيرة جدا	بنسبة كبيرة	بنسبة متوسطة	بنسبة ضئيلة	بنسبة ضئيلة جدا	
1	2	3	4	5	الى أي مدى ترى ادخال ابنك/تك للمؤسسة قرار لا رجعة عنه ?

إذا اقترح عليك ان تعيد من جديد _____ الى بيتك , هل ستقبل الاقتراح :

1. نعم

2. لا

انا مستعد/ه لاستقبال _____ في بيتنا عندما سيسمح الوضع بذلك

1. نعم

2. لا

اذا كان هناك في المستقبل امكانية ارجاع _____ للبيت , هل تتوقع ان :

1. الوضع في البيت سيكون مستحيلا

2. الوضع في البيت سيتغير للاسوأ

3. الوضع في البيت لن يتغير

4. الوضع في البيت سيتغير للافضل

5. الوضع في البيت سيتغير نحو الافضل بكثير